

#17

únor 2017

JOURNAL

časopis Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

NA CESTÁCH

Tereza Máchová

V ZAMBII POZNALA CHUDOBU, ALE I VELKOU ŠTĚDROST

Dvojí možnost pomáhat lidem v chudinské čtvrti v Lusace, hlavním městě Zambie, změnila studentce Zdravotně sociální fakulty Tereze Máchové pohled na život. Natolik, že by tam ráda zamířila i do třetice.

Práce s dětmi a mladými lidmi v Africe rozšířila pětadvacetileté dívce z Humpolce obzory a upevnila její vztah k oboru Rehabilitační-psychosociální péče o postižené děti, dospělé a seniory, který na fakultě studuje. Ale také se tam hodně dověděla o sobě: o svých organizačních schopnostech, odolnosti i míře empatie. „Měla jsem dobrý pocit z toho, co tam děláme. Naplňovalo mě, že jsem mohla být užitečná konkrétním lidem a viděla výsledky a smysl našeho počínání. Když jsem po návratu do Čech vyprávěla své zážitky doma či ve škole, mnohé překvapilo, že jsem mluvila víc o práci než o výletech,“ vzpomíná Tereza Máchová.

O zahraniční stáže, jejichž bohatou nabídkou je ZSF JU proslulá, se zajímala už v roce 2011, kdy na fakultě začala studovat. Lákaly ji hlavně vzdálené země – měla v plánu Namibii či Thajsko, pak byla dokonce už jen krůček od odletu do Bangladéše. Nakonec se zvláštním řízením osudu dostala do Zambie. Nejprve na podzim roku 2015 a poté o rok později. Vždy na tři měsíce včetně Vánoc, což jí přineslo i neobvyklé zkušenosti a úkoly. Ověřila si, že má velký smysl pokračovat v započatém díle a vrátit se na stejné místo za lidmi, jimž důvěřuje. „Po roce jsem se tam setkala s těmi samými studenty, což mě moc potěšilo. Je vidět, že zambijské děti z chudinských čtvrtí mají o vzdělání opravdu zájem a že naše činnost tam má smysl,“ vysvětluje.

Hlavním úkolem při její stáži v Zambii

bylo naplnit volný čas dětem a mladistvým v chudinské čtvrti Chibolya v Lusace. Stará se o ně komunitní centrum Njovu, kam dochází zhruba čtyři stovky dětí. „Společně s učiteli jsme vymýšlely studijní plány a programy. Samy jsme si také vyzkoušely učit,“ shrnuje Tereza, která byla na stáži ještě se spolužačkou ze ZSF JU Kateřinou Kácovou a také se studentkou Teologické fakulty JU Danielou Richterovou. V komunitním centru působí Češka Vendula Tembo a v oblasti s ní spolupracují i další Češi. S Terezou Máchovou si dobře rozumí, proto ji Vendula pozvala do Zambie znovu. Tato důvěra inspirovala studentku k tomu, aby si našla téma diplomové práce spjaté právě se Zambií.

PRO MLADÉ MAMINKY

Námětů a zkušeností má dost, neboť činnost stážistek byla velmi pestrá. Po skončení výuky se snažily naplnit dětem a mladým lidem volný čas, například malováním různými technikami, velmi oblíbené byly také hry jako pexeso, mikádo či jakýkoliv pohyb. Studentky také sbíraly podklady v rodinách za účelem adopce na dálku, která pomáhá financovat vzdělání dětí. Velmi je zaujal i Young Mothers Club, což je podpůrná skupina pro mladé matky, která rovněž funguje při komunitním centru Njovu. Protože tam právě v té době bylo mnoho mladých maminek, rozhodly se klub obnovit a spolu s jeho vedoucí madam Fannely vymyslely nový design batohů, které pak

členky klubu vyráběly v šicí dílně. Její vybavení však bylo třeba nejdřív opravit, naučit ženy pracovat s látkami a zajistit prodej na místních trzích. „Ženy to mají doma velmi těžké a viděly jsme, že pobyt v centru je pro ně velmi vítaným odreagováním. Pokud se dostanu do Zambie znovu, ráda bych se na klub mladých maminek ještě více zaměřila,“ plánuje Tereza.

V této africké zemi se setkala s obrovskou chudobou, tím víc na ni proto zapůsobila štědrost místních lidí. Například se dívkám podařilo získat od sponzora darem více než stovku knížek pro knihovnu komunitního centra. Velkou radost zažívala také při shánění dáreků na vánoční besídku, s níž měla zkušenost už z předchozího roku: tehdy pro asi 150 osob a další rok už dokonce pro 350 dětí a 50 dospělých. Tento organizačně velmi náročný úkol obnášel zajištění programu a dekorací, slavnostního oběda a dalšího pohoštění – a samozřejmě nutnost sehnat dárky vhodné pro děti a mladé lidi ve věku 3 až 22 roků. Obcházela krámky a žasla, jak dovedou být obchodníci štědrí a solidární. „U nás by vyřizování sponzorských darů předpokládalo obrovské papírování a přemlouvání. Oni si sice posteskli, že jim jdou obchody hůř než dřív, ale přesto mě nenechali odejít s prázdnou,“ vysvětluje

Tereza, jak se podařilo shromáždit asi 330 dáreků, které udělaly radost. Tuto zkušenost s fundraisingem považuje za velký přínos i díky tomu, že si mohla otestovat své komunikační schopnosti.

Volného času moc nebylo, ale samozřejmě si dívky nenechaly ujít Viktoriiny vodopády na řece Zambezi. Přijely po období sucha, takže podívaná nebyla tak ohromující, zato se mohly vykoupat v jejich bezprostřední blízkosti, což se jim moc líbilo. Viděly také město Livingstone a obrovské jezero Kariba. I samotné cestování autobusem je tam prý zdrojem silných zážitků... Všem studentům radí, aby si nenechali ujít šance vycestovat, které jim fakulta dává. Afriku doporučuje spíš dobrodružnějším povahám, jež jsou připravené na leccos – včetně pověstného Africa time, podle něhož je na všechno dost času a není nutné se stresovat dochvilností. „V Evropě si připadám jako hrozný cynik, když vidím, čím se tu dokážeme trápit a co nás dovede naštvat. V Africe prý bývám sluníčkově milá... Asi tam zafungoval African spirit, ovšem mým hlavním povzbuzením je, že tam můžu pomáhat přímou cestou a vidět výsledky,“ uzavírá Tereza Máchová. ●

Text: Alena Binterová

Foto: archiv Terezy Máchové